

Lausunto

17.6.2026

VN/10660/2026
VN/10660/2026-MMM-13

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto yhteisötilaajasäätelystä ja muista sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisista laajennuksista

1 Yleisiä kysymyksiä SVPL:n yhteisötilaajia ja sijaintitietojen käsittelyä koskevasta säätelystä

1.1 Pidätkö SVPL:n yhteisötilaajia ja muita viestinnän välittäjiä sekä sijaintitietojen suojaa koskeva säätelyä yleisesti ottaen sisällöltään ja soveltamisalaltaan asianmukaisena, kun otetaan huomioon nykyinen toimintaympäristö ja muu soveltuva kansallinen ja EU-lainsäädäntö?

Säätely on pääosin sisällöllisesti perusteltua ja soveltamisalaltaan asianmukaista. Digitaalinen koontiasetus (Digital Omnibus) saattaa kuitenkin voimaantullessaan vaikuttaa myös SVPL:n säätelyn sisältöön. Erilaisten toimijakäsitteiden (viestinnän välittäjä, yhteisötilaaja, teleyritys; lisäarvopalvelun tarjoaja, tilaaja, käyttäjä) selkeys nykyiseen toimintaympäristöön nähden olisi hyvä varmistaa.

1.2 Liittyykö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävään säätelyyn mielestänne piirteitä, jotka eivät asianmukaisesti huomioi nykyistä kyberturvallisuuden toimintaympäristöä, uusien digitaalisten palveluiden käytön ja tarjonnan muotoja tai uudempaa muuta kansallista ja EU-säätelyä?

SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä säätely on ollut lähtökohdiltaan tarkoituksenmukaista kyberuhkilta suojautumisen näkökulmasta ja on mahdollistanut keskeiset tietoturvatoinenpiteet. Nykyisessä toimintaympäristössä säätelyyn liittyy kuitenkin myös rajoitteita, erityisesti laajamittaisen, ennakoivan ja analytiikkaan perustuvan kyberturvallisuuden näkökulmasta sekä monitoimittajaympäristöissä. Tieto- ja kyberturvallisuuden edellyttämien toimenpiteiden mahdollistamiseksi voi olla tarpeen varmistaa, että säätely mahdollistaa tehokkaat tietoturvaratkaisut eri kybertilanteissa viestinnän luottamuksellisuudesta tinkimättä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

1.3 Millaisia vaikutuksia SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävällä sääntelyllä on käsityksenne mukaan ollut käyttäjien yksityisyyden suojalle? Onko sääntely toteuttanut yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa mielestänne tarkoituksenmukaisella tavalla?

Sääntely rakentuu viestinnän luottamuksellisuuden suojan ympärille ja sisältää oikeasuhtaisia säännöksiä viestintään liittyvien tietojen käsittelystä. SVPL selventää välitystiedon käsitettä ja siihen liittyvää yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa. Se ei kuitenkaan selkeytä rajanvetoa välitystietojen ja lokitietojen välillä (vrt. esim. tiedonhallintalain 17 §). Käytännössä sama tieto voi eri käyttötarkoituksissa olla luonteeltaan sekä välitystietoa että lokitietoa. Nykyisessä toimintaympäristössä, jossa tietoja käsitellään yhdistetysti ja useisiin tarkoituksiin, rajanveto voi jäädä tulkinnanvaraiseksi.

2 Kyberturvallisuuden riskienhallinta ja viestinnän ja välitystietojen käsittely

2.1 Pidätkö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävää sääntelyä tarkoituksenmukaisena siltä osin kuin se sääntelee sellaista välitystietojen ja viestien käsittelyä, joka liittyy erilaisilta kyberuhkilta suojautumiseen? Millaisia vaikutuksia tällä sääntelyllä on ollut organisaatioiden ja käyttäjien kyberturvallisuuteen? Onko sääntely mielestänne mahdollistanut kyberturvallisuuden riskienhallinnan tarkoituksenmukaisella tavalla vai aiheuttanut sille rajoituksia?

-

2.2 SVPL 18 luvun (ns. Lex Nokia) mukaisia toimenpiteitä on käytetty vähemmän, kuin sääntelyn valmistelussa aikanaan ennakoitiin. Millaisia syitä arvioitte olevan sen taustalla, ettei toimenpiteitä otettu käyttöön? (SVPL 18 luvussa säädetään yhteisötilaajan oikeudesta käsitellä tietyin edellytyksin välitystietoja maksullisen tietoyhteiskunnan palvelun, viestintäverkon tai viestintäpalvelun luvattoman käytön taikka liikesalaisuuksien paljastamisen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.)

-

2.3 Voiko SVPL:n tietoturvatoinenpiteistä säättävän 272 §:n ja SVPL 18 luvun muun muassa liikesalaisuuksien paljastamisen selvittämistä koskevan sääntelyn (Lex Nokia) suhde aiheuttaa mielestänne soveltamishaasteita? Millaisia?

-

2.4 Voiko SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely estää organisaatioita käyttämästä viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttäviä riskienhallintatoimenpiteitä, jotka olisivat käsityksenne mukaan perusteltuja ja muun soveltuvan lainsäädännön mukaisia, tai rajoittaa niiden käyttöä? Mitä toimenpiteitä? Mistä SVPL:n vaatimuksesta tämä johtuu? Onko SVPL:n sääntely asettanut teille esteitä tai rajoituksia tällaisten toimenpiteiden käyttöön?

-

3 Muu kuin kyberturvallisuuden riskienhallintaan liittyvä välitystietojen ja viestinnän käsittely

3.1 Pidätkö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävää välitystietojen ja viestinnän käsittelyn sääntelyä tarkoituksenmukaisena siltä osin kuin tietojen käsittely liittyy muuhun kuin erilaisilta kyberuhkilta suojautumiseen? Onko sääntelyn mahdollistamat käsittelytilanteet määritelty tarkoituksenmukaisesti?

SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely on tarkoituksenmukaista myös muussa kuin kyberturvallisuuteen liittyvässä viestinnän ja välitystietojen käsittelyssä. Sääntelyn mahdollistamat käsittelytilanteet ovat kuitenkin varsin tarkasti määriteltyjä ja painottuvat poikkeuksellisiin tilanteisiin, minkä vuoksi ne eivät kaikilta osin vastaa organisaatioiden käytännön tarpeita esimerkiksi viestintäjärjestelmien käytön valvonnassa. Lisäksi rajanveto viestintään liittyvien tietojen ja muun käytön valvonnan (esim. lokitiedot) välillä on osin tulkinnanvarainen, mikä voisi antaa aihetta tarkastella sääntelyä selkeämmästä ja käyttötarkoitusta painottavasta näkökulmasta.

Säädöksen sisältämät, erilaiset väärinkäytöksiä kuvaavat termit (väärinkäyttötapaus, luvaton käyttö, rikos) voisi olla hyvä käydä läpi ja tarvittaessa päivittää toimintaympäristön muutokset huomioon ottaen. Erityisesti ”väärinkäyttötapauksia” käsittelevissä säädöskohdissa näyttäisi korostuvan tapaus- ja/tai toimijakohtaisuus.

3.2 Onko ja millä tavoin SVPL:n sääntely edistänyt tai tukenut sellaisten muiden viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttävien toimenpiteiden käyttöönottoa, jotka eivät liity kyberuhkien torjumiseen? Millaisten toimenpiteiden?

-

3.3 Voiko SVPL:n sääntely mielestänne estää ottamasta käyttöön viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttäviä toimenpiteitä, jotka eivät liity kyberuhkien torjumiseen mutta olisivat käsityksenne perusteltuja ja muun soveltuvan lainsäädännön mukaisia, tai rajoittaa niiden käyttöä? Mitä toimenpiteitä? Mikä lainsäädännön vaatimus voi muodostua esteeksi? Onko SVPL:n sääntely estänyt teitä ottamasta jotakin tällaista toimenpidettä käyttöön?

-

4 Hallinnollinen taakka ja lisäkustannukset sekä rajat ylittävät tilanteet

4.1 Millaisia hallinnollisia vaikutuksia SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävällä sääntelyllä on ollut organisaatioiden ja käyttäjien kannalta? Pidätkö sääntelyä tarkoituksenmukaisena tältä kannalta vai onko sääntely aiheuttanut mielestänne tarpeetonta hallinnollista taakkaa?

SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely on hallinnollisten vaikutusten osalta kaksijakoinen. Toisaalta se on edistänyt hyviä tietoturvakäytäntöjä ja vahvistanut käyttäjien luottamusta. Toisaalta sääntelyyn liittyy hallinnollista kuormaa erityisesti sen monimutkaisuuden, useiden rinnakkaisten sääntelykehikkojen ja tulkinnanvaraisuuden vuoksi. Kokonaisuutena sääntelyä voidaan pitää tavoitteisiinsa nähden perusteltuna, mutta sen selkeyttämiselle ja keventämiselle olisi tarvetta.

4.2 Poikkeako SVPL:n sääntely käsityksenne mukaan merkittävästi muiden EU-maiden sääntelystä? Millä tavoin?

-

4.3 Millaisia vaikutuksia mahdollisilla eroilla sääntelyssä voi olla tai on ollut organisaatioiden toiminnan kannalta tai sijoittautumis- ja investointipäätöksiä tehtäessä?

Kansallisilla eroilla ePrivacy-direktiiviä täydentävässä sääntelyssä voi olla joitain vaikutuksia organisaatioiden toimintaan sekä sijoittautumis- ja investointipäätöksiin, mutta käytännössä tällaiset päätökset tehtänee kuitenkin laajempaan toimintaympäristöarvioon perustuen eikä sääntely-ympäristön tai yksittäisen säädöksen pohjalta.

4.4 Voiko SVPL:n sääntely aiheuttaa lisäkustannuksia otettaessa käyttöön viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttäviä riskienhallintatoimenpiteitä tai muita toimenpiteitä (esim. tietojärjestelmien tai prosessien muuttaminen Suomen lainsäädännön mukaiseksi)? Mistä syystä? Onko SVPL:n sääntely aiheuttanut teille tällaisia lisäkustannuksia?

-

4.5 Voiko SVPL:n sääntely mielestänne estää tai rajoittaa muissa EU-maissa hyödylliseksi havaittujen järjestelmien, niiden toimintojen tai menettelyjen käyttöä Suomessa? Voiko sääntely edellyttää niiden merkittävää muokkaamista Suomen lainsäädännön mukaiseksi toimittaessa monikansallisessa toimintaympäristössä? (Esim. valmisohjelmistot, pilvipalvelut ja monikansallisen konsernin yhteiset viestintäjärjestelmät.) Mistä vaatimuksesta tämä voi johtua? Onko näin tapahtunut kohdallanne ja miten ratkaisitte tilanteen?

-

5 Välitystietoja ja viestintää koskevien säännösten suhde yleiseen tietosuojasetukseen

5.1 Oletteko havainnut erityisiä haasteita SVPL:n välitystietoja ja viestintää koskevan sääntelyn soveltamisessa yhdessä yleisen tietosuojasetuksen kanssa? Millaisia?

SVPL:n ja yleisen tietosuojasetuksen soveltamisessa voi ilmetä haasteita. Erityisesti välitystiedon ja henkilötiedon päällekkäisyys sekä rajanveto viestintään liittyvän ja muun tietojen käsittelyn välillä voivat aiheuttaa haasteita.

6. Sijaintitietojen käsittely

6.1 Onko SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely edistänyt tai tukenut sijaintitietojen käsittelyä edellyttävien toimenpiteiden käyttöönottoa? Onko sääntely toteuttanut yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa mielestänne tarkoituksenmukaisella tavalla? Millä tavoin?

Sääntely on toteuttanut yksityisyyden ja henkilötietojen suojan pääosin tarkoituksenmukaisella tavalla sekä turvannut niiden suojan esimerkiksi säätämällä (160 §) sijaintitietojen käsittelystä ja luovuttamisesta lisäarvopalvelujen tarjoamiseksi suostumuksen perusteella. Sääntely korostaa

käsittelyn tarkoitussidonnaisuutta: sijaintitietojen hankkiminen ja käsittely edellyttävät ennalta määriteltyä ja lain mukaista käyttötarkoitusta, eikä tietoja voida kerätä tai pitää jatkuvasti käytössä ilman tällaista tarkoitusta.

6.2 Pidätkö SVPL 20 luvun sijaintitietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa selvänä suhteessa esimerkiksi työnantajien toteuttamaan työntekijöiden tai ajoneuvojen paikantamiseen? Minkälaisia haasteita sääntelyn soveltamisalan tulkintaan voi liittyä?

-

6.3 Voiko sijaintitietojen käsittelyä koskeva SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely (kuten siihen liittyvä käyttäjän suostumuksen vaatimus) estää tai rajoittaa työpaikoilla toimenpiteitä, jotka olisivat käsityksenne mukaan perusteltuja ja muun soveltuvan lainsäädännön mukaisia? Mitä toimenpiteitä?

-

6.4 Voiko sijaintitietojen käsittelyä koskevan sääntelyn soveltamisala ja tulkinta aiheuttaa haasteita paikannettaessa muita kuin työntekijöitä, esimerkiksi tarjottaessa mobiililaitteen paikannusta hyödyntäviä palveluita yleisölle? Millaisia haasteita? Onko sääntelyn suhde evästeiden ja muiden päätelaitteiden tietojen käyttöä sääntelevään SVPL 205 §:ään mielestänne selvä?

Sijaintitietojen käsittelyä koskevan sääntelyn soveltamisala ja tulkinta voivat aiheuttaa haasteita erityisesti yleisölle suunnatuissa mobiilipalveluissa, joissa paikannus perustuu useiden tietolähteiden yhdistämiseen. Erityisesti sijaintitietoja koskevan sääntelyn ja SVPL:n 205 §:n (evästeet ja päätelaitetiedot) välinen suhde ei ole kaikilta osin selkeä. Nämä kysymykset on tunnistettu myös EU-tasolla Digital Omnibus -valmistelussa, jossa pyritään selkeyttämään sääntelykokonaisuutta vastaamaan paremmin nykyistä digitaalista toimintaympäristöä.

6.5 Oletteko havainnut erityisiä haasteita SVPL:n sijaintitietoja koskevan sääntelyn soveltamisessa yhdessä yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa? Millaisia?

Käytännön soveltamistilanteissa tiedon käyttötarkoitus ja käsittelykonteksti mahdollistavat yleensä sovellettavan sääntelyn varsin selkeän määrittelyn. Rajatapauksissa ja ennakkolisessä suunnittelussa päällekkäisyys voi kuitenkin aiheuttaa tulkintahaasteita.

7 Sääntelyn kehittämistä koskevat ehdotukset

7.1 Pidätkö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävää välitystietojen, viestinnän ja sijaintitietojen käsittelyä koskevien sääntelyn kehittämistä tarpeellisena? Jos kyllä, millä tavoin havaitsemanne haasteet SVPL:n säännösten soveltamisessa tulisi mielestänne ratkaista? Tulisiko sääntelyn soveltamisala määrittää toisin kuin nykyisin tai sääntelyä muuttaa jollakin muulla tavoin? Mitkä arvioitte ehdotuksenne merkittävimmiksi vaikutuksiksi?

Nykyinen sääntely turvaa viestinnän luottamuksellisuuden, mutta sen soveltamisessa on havaittavissa myös haasteita (vrt. aiempien kohtien vastaukset). Sääntelyä tulisi kehittää nykyinen toimintaympäristö huomioon ottaen esimerkiksi tarkistamalla käsittelyn käyttötarkoituksia ja käsitteitä sekä yhteensovittamalla paremmin eri sääntelykehikkoja.

Kehittämisen keskeisimmiksi vaikutuksiksi voidaan arvioida oikeusvarmuuden ja ennakoitavuuden paraneminen sekä hallinnollisen taakan keventyminen samalla kun viestinnän luottamuksellisuuden suoja säilyy. Vähintäänkin SVPL:n jatkokehittämisessä on tarpeen ottaa huomioon EU - tason Digital Omnibus -kokonaisuus, jotta kansallinen sääntely pysyy yhdenmukaisena EU-kehikon kanssa eikä synnytä uusia sääntelyristiriitoja tai päällekkäisyyksiä.

8 Muut huomiot

8.1 Tässä voitte esittää mahdolliset muut huomionne selvitystä varten.

-

Hallintojohtaja

Jussi Luomajärvi

Erityisasiantuntija

Jaana Merta

VN/10660/2026-MMM-13

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: